

Liviu Comes

DOI ARICI
SUITĂ PENTRU DOUĂ VIOLINE

Op. 51 (1996)

Ediție de **Alice Mavrodin**

©2024. Toate drepturile rezervate.

Nicio parte din prezenta lucrare nu poate fi copiată, reprodusă sau transmisă prin niciun mijloc electronic sau mecanic și nu este permisă nicio formă de imprimare audio sau video fără acordul scris al Editurii Muzicale GRAFOART®.

În interpretarea publică se va menționa „Editura Muzicală GRAFOART®, București, 2022”.

Tehnoredactarea muzicală: Anamaria Anca.
Revizuirea textului muzical: Iuliana Gheorghe.

În elaborarea prezentei ediții s-a utilizat lucrarea:
Liviu Comes, *Suita pentru 2 violine „Doi ariici”*, manuscris copist, 1996.
Liviu Comes, *Album de piese pentru violină*, Ed. Arpeggione, București, [2008].

I S M N: 979-0-69492-451-5

EDITURA MUZICALĂ GRAFOART®
București, str. Brașov nr. 20

LIBRĂRIA MUZICALĂ *George Enescu*
București, piața Sfinții Voievozi nr. 1

TEL.: 0747 236 278 (07-GRAFOART); 021 315 07 12
E-MAIL: **EDITURAGRAFOART@GMAIL.COM**
COMENZI: **LIBRARIAMUZICALA.RO**

Liviu COMES

(18 dec. 1918, Șerel – 28 sept. 2004, București)

Liviu Comes s-a născut la Șerel, un sat din țara Hațegului, ca fiu al unui preot greco-catolic și al unei învățătoare. Familia Comes era o familie de preoți și învățători de țară, ajunsă la a șasea generație, un mediu cu preocupări intelectuale, în care oamenii erau deprinși, din tată în fiu, să-și povățuiască, îndrume, instruiască semenii. Cred că acest lucru explică foarte multe în ceea ce-l privește pe Maestrul Comes : vocația pedagogică înainte de toate, dar și gradul de rafinament, de civilizație, omenia nedezmințită, talentul său de a conduce – copiii și adulți, persoane și instituții – cu o autoritate fermă dar blândă.

Totuși, într-o primă fază, tânărul Liviu părea că se abate de la tradiția familiei : s-a orientat spre muzică. Elev de liceu la Tg. Mureș, a început să studieze vioara, întâi în particular apoi la Conservatorul municipal. Participa la toate manifestările muzicale școlare, iar de pe la vârsta de 14-15 ani, a început să ia lecții de armonie și contrapunct cu Maestrul Zeno Vancea. De atunci datează și primele încercări de compoziție. Totodată, adolescentul se străduia să-și formeze o cultură muzicală ascultând transmisiile radio și citind partituri pe rupte. Problemele s-au complicat însă după terminarea liceului, când s-a pus problema alegerii unei cariere. Muzica nu părea ceva „serios” pe vremea aceea, așa încât absolventul clasei de vioară s-a înscris la medicină. Spera să urmeze în paralel și Academia de muzică, dar lucrul nu s-a putut, medicina fiind mult prea solicitantă.

Pentru moment, aceasta a fost o realitate dureroasă dar Liviu Comes și-a continuat activitățile muzicale ca amator. Iar după război, și-a putut împlini visul înscriindu-se la Conservatorul din Cluj – unde l-a avut ca profesor de compoziție pe Maestrul Sigismund Toduță. În același timp, lucra ca asistent în cadrul facultății de medicină – specialitatea de boli infecțioase –, iar la terminarea studiilor muzicale, a devenit asistent și la Conservator.

Timp de peste un deceniu, Liviu Comes a desfășurat o dublă activitate, a fost simultan compozitor și medic, predând la două facultăți și tratând bolnavi. „Țineam cursul de armonie și apoi fugeam la spital să fac contravizita”, îmi povestea el. A reușit totuși să compună lucrări corale, camerale etc. În final însă, a luat hotărârea de a se dedica exclusiv muzicii. Decizia n-a fost ușoară căci doctorul Comes își iubea meseria – se spune despre el că a fost un foarte bun diagnostician. Totuși, o serie de factori l-au determinat să nu mai continue. Vizita de adio prin saloanele spitalului a făcut-o cu un șoricel de laborator în buzunarul de la piept...

Pe de altă parte însă, hotărârea Maestrului de a se consacra muzicii i-a permis să se realizeze cu adevărat pe plan artistic. Anii '60 au fost perioada când Liviu Comes a abordat tehnica serial-dodecafonică dând la iveală creații de referință ca Sonata pentru clarinet și pian. Între timp, Sigismund Toduță l-a desemnat ca succesor al său la conducerea Conservatorului din Cluj.

În 1969, Liviu Comes a luat cea de a doua hotărâre crucială din carieră : s-a mutat cu familia la București. Au urmat două decenii deosebit de bogate în lucrări simfonice, camerale și corale, circumscrise unei zone stilistice care s-ar putea numi „post-serială”, utilizând totalul cromatic dar cu elemente modale de folclor stilizat : poemele orchestrale „Salbă” (1969) și „Măguri” (1986), oratoriul „Cântec în piatră” (1978), Patru poeme corale (1979-85), Cvartetul de coarde (1989), Sonata pentru vioară solo (1995) și multe altele.

La aceasta se adaugă lucrările teoretice – „Melodica palestriniană” (1971, premiată de Academia română) și Tratatul de contrapunct (1986), ambele asociate cu activitatea sa de o viață ca profesor. Tot o preocupare de o viață a fost și educarea muzicală a copiilor de vârstă mică – problemă tratată atât teoretic cât și practic, prin culegeri de cântece. Amintim că Liviu Comes a condus ani de zile secția de Creație didactică și pentru copii a Uniunii Compozitorilor.

După 1990, Maestrul s-a orientat cu precădere spre creația corală, o realizare cu totul excepțională fiind Liturgia Sfântului Ioan Gură-de-Aur, premiată de Uniunea Compozitorilor (1991). Au urmat „Psalmi de restriște” (1996), „Colinde hunedorene” (1997), „Liturgia Brevis” (1998). Stilul se orientează acum spre un serialism modal, cu numeroase tensiuni armonice dar diatonic în esență. Este un stil de sinteză, în care se reunesc experimentele anilor '60 cu căutările armonice ale Poemelor corale și ecourile adânc întipărite în suflet ale muzicii religioase din Transilvania. În semn de omagiu, Academia de Muzică din Cluj i-a acordat Maestrului Comes, în 1998, titlul de Doctor Honoris Causa, cu prilejul împlinirii a 80 de ani.

Creația sa nu este voluminoasă, nu impresionează prin numărul lucrărilor ci prin gradul lor de finisare – rezultatul a zeci de revizuiți migăloase. Nota definitorie o constituie un lirism discret și interiorizat, dar având în același timp un subtext evocator, adesea chiar descriptiv. De altfel, calitatea pe care Liviu Comes o recunoștea muzicii sale era plasticitatea – și nu se înșela. Dar secretul său cel mai bine păstrat mi l-a destăinuit într-o după amiază senină de toamnă, privind undeva departe și gândind cu glas tare : „Nu se poate compune la rece”, reflecta el. „Dacă vrei ca să rămână ceva în urma ta, atunci pentru fiecare lucrare trebuie să verși o lacrimă”...

Alice Mavrodin

DOI ARICI
SUITĂ PENTRU DOUĂ VIOLINE
opus 51 (1996)

Suita pentru două violine **Doi arici** este destinată copiilor instrumentiști. A fost scrisă pentru elevii Școlii de Muzică din Bistrița unde de mai mulți ani se desfășoară un concurs de interpretare instrumentală românească. Utilizând imagini din lumea copilăriei și făcând apel la o tehnică violonistică limitată, lucrarea are ca scop introducerea micilor interpreți în atmosfera, deocamdată redusă la doi participanți, a muzicii de cameră.

Autorul

DOI ARICI SUITĂ PENTRU DOUĂ VIOLINE

1. PREZENTARE

Sostenuto (♩ = 60)

rit.

a tempo

Liviu Comes

The first system of the musical score is in 2/4 time. It consists of two staves. The first staff begins with a piano (*p*) dynamic and a series of eighth notes. The second staff has a rest for the first two measures, then enters with a forte (*f*) dynamic. The tempo changes from *Sostenuto* to *rit.* (ritardando) for the third measure, then returns to *a tempo* for the fourth measure. The score includes dynamic markings *p* and *f*, and articulation marks like accents and slurs.

Sostenuto e deciso

The second system of the musical score starts at measure 5. It continues with two staves. The first staff has a piano (*p*) dynamic. The second staff has a forte (*f*) dynamic. The tempo is marked *Sostenuto e deciso*. The score includes dynamic markings *p*, *f*, and *mf*, and articulation marks like accents and slurs.

a tempo

The third system of the musical score starts at measure 9. It continues with two staves. The first staff has a piano (*p*) dynamic. The second staff has a piano (*p*) dynamic. The tempo is marked *a tempo*. The score includes dynamic markings *p* and *f*, and articulation marks like accents and slurs.

2. JOACĂ

Grazioso (♩=72)

Musical notation for measures 1-4. The piece is in 4/8 time with a key signature of two sharps (F# and C#). The tempo is marked 'Grazioso' with a quarter note equal to 72 beats per minute. The first system consists of two staves. The upper staff begins with a piano (*p*) dynamic and features a melodic line with eighth notes and quarter notes. The lower staff starts with a piano (*p*) dynamic and includes a bass line with quarter notes and eighth notes, marked with a 'v' (accents) above the notes. The dynamics shift to mezzo-forte (*mf*) in the second measure of the system.

Musical notation for measures 5-8. The upper staff continues the melodic line from the previous system, starting with a piano (*p*) dynamic and moving to mezzo-forte (*mf*) in the third measure. The lower staff provides a rhythmic accompaniment with eighth and quarter notes, also starting with a piano (*p*) dynamic and moving to mezzo-forte (*mf*) in the third measure. Accents ('v') are present above the notes in the lower staff.

Musical notation for measures 9-12. The tempo is marked 'poco più mosso'. The upper staff features a more active melodic line starting with a forte (*f*) dynamic. The lower staff consists of a dense, rhythmic accompaniment of eighth notes, also starting with a forte (*f*) dynamic. The dynamics are consistent throughout this system.

Musical notation for measures 13-16. The upper staff continues with a melodic line of eighth notes, marked with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The lower staff features a rhythmic accompaniment of eighth notes, also marked with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The piece concludes with a final cadence in the fourth measure of this system.

3. PARADĂ

Festivo (♩ = 50)

Measures 1-2 of the piece. The music is in 4/4 time with a key signature of one sharp (F#). The tempo is Festivo (♩ = 50). Both staves feature a forte (*f*) dynamic. The right hand plays a rhythmic pattern of eighth notes, while the left hand plays a similar pattern with some rests.

Measures 3-4. Measure 3 is marked *mf* and *un poco cantabile*. Measure 4 is marked *f*. The right hand has fingering 1, 1, 2, 0. The left hand has fingering 0. The music continues with eighth notes and some slurs.

Measures 5-6. Both measures are marked *f*. The right hand has fingering 2. The left hand has fingering 2. The music continues with eighth notes and slurs.

Measures 7-8. Measure 7 is marked *mf* and *un poco cantabile*. Measure 8 is marked *f*. The right hand has fingering 2. The left hand has fingering 2. The music continues with eighth notes and slurs.

Animato (♩ = 80)

Measures 9-10. Measure 9 is marked *f*. Measure 10 is marked *p*. The right hand has fingering 2. The left hand has fingering 2. The music continues with eighth notes and slurs.

4. ÎN VITEZĂ...

Giocoso (♩ = 76)

Musical notation for measures 1-3. The piece is in 2/4 time with a key signature of three sharps (F#, C#, G#). The tempo is Giocoso (♩ = 76). Both staves start with a piano (*p*) dynamic. The right hand plays a series of eighth notes with slurs, while the left hand has rests followed by eighth notes.

Musical notation for measures 4-6. Measure 4 starts with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The right hand continues with eighth notes, and the left hand has a half note chord in measure 5 and another in measure 6.

Musical notation for measures 7-10. Measure 7 starts with a piano (*p*) dynamic. The right hand has a half note chord in measure 7 and 8, followed by eighth notes in measure 9 and 10. The left hand has eighth notes in measure 7 and 8, and a half note in measure 9 and 10.

Musical notation for measures 11-14. Measure 11 starts with a piano (*p*) dynamic. The right hand has a half note chord in measure 11 and 12, followed by eighth notes in measure 13 and 14. The left hand has eighth notes in measure 11 and 12, followed by a mezzo-forte (*mf*) dynamic in measure 13 and 14, and a piano (*p*) dynamic in measure 15 and 16. The right hand has a piano (*p*) dynamic in measure 15 and 16.

ACEASTĂ LUCRARE ESTE PROTEJATĂ DE LEGEA DREPTULUI DE AUTOR !

FOTOCOPIEREA ACESTEI LUCRĂRI (CHIAR ȘI PARȚIALĂ) SAU DISTRIBUIREA COPIEI-PIRAT
CONSTITUIE INFRAȚIUNE ȘI SE SANȚIONEAZĂ CU ÎNCHISOARE DE PÂNĂ LA 3 ANI
(CF. LEGE 8/1996 - ART. 193 ȘI URM.)

RESPECTAȚI EFORTUL AUTORULUI ȘI AL ECHIPEI REDACȚIONALE
ȘI SUSȚINEȚI PUBLICAREA UNOR LUCRĂRI SIMILARE !

PUTEȚI ACHIZIȚIONA LUCRĂRILE NOASTRE DIN

LIBRĂRIA MUZICALĂ *George Enescu*
București, piața Sfinții Voievozi nr. 1
(lângă Colegiul Național de Muzică „George Enescu”)

SAU

PUTEȚI COMANDA ONLINE VIZITÂND

WWW.LIBRARIAMUZICALA.RO

E-MAIL: GRAFOART1991@GMAIL.COM
TEL.: 0747 236 278 (07-GRAFOART)